

Tale ved fernisering på Life-boats. Utzon- museet, d. 22. maj 2010

v. Elsebeth Gerner Nielsen,

Rektor Designskolen Kolding

Mange tak for muligheden for invitationen til at tale her ved ferniseringen af Lifeboats –og tak for at måtte tale i dette fantastiske hus, som Utzon – centeret et.

Da Jørn Utzon fik Sonningprisen holdt Carsten Thau en meget lang og på mange måder fin tale, men også meget akademisk tale. Man kan også sige langhåret tale. Utzon lyttede eftertænksomt til hele talen uden i øvrigt at fortrække en mine. Efter Thaus tale fik Utzon selv ordet. Vi havde nok alle ventet en meget lang takketale. Men nej: Utzon stillede sig foran mikrofonen – kiggede ud over de mange mennesker, som var forsamlet, og sagde: Jeg ved, at mit hus er lykkedes – hvis de mennesker, som kommer ind i det, ser glade ud. Og så forlod han podiet igen. Ikke flere ord. Ikke noget omsvøb. Et langt liv havde lært Utzon – hvordan man måler kvaliteten af god arkitektur. Meget enkelt. Meget forståeligt. Meget folkeligt.

Kære Benthe: Når mennesker møder din kunst, så lyser de op i et smil. Min familie og jeg har oplevet det mange gange, når vi sammen med mange andre har kørt dine campingkvinder rundt i ind- og udland. ... ja nogle slår en høj latter op. Din kunst er virkelig til glæde! Du kommer ind til dit publikum gennem hjertet og smilet. Men du vil jo så meget mere – for kunstens opgave er ikke bare at behage eller gøre glad, men at få os til at tænke os om; til at se det, vi ikke vil se; eller se det set på en ny måde. Din styrke er, at du ikke er bange for at skabe dette refleksionsrum med udgangspunkt i et kunstnerisk formsprog, som er umiddelbart genkendeligt; som ikke skræmmer os. Du er ikke bange for at forklare dig og dermed får du os, dit publikum – med over på din side. Vi kommer med på din rejse. Og bidrager selv til den.

Med Lifeboats har du startet en ny rejse. Denne gang en sejlads. Vi skal ud at sejle ikke med den kvindelige galionsfigur på stævnen – nej galionsfiguren – beskytteren - er blevet selve skibet. Og det har vi så sandelig brug for i en tid, hvor både menneskeheden og kloden er ude på en meget farefyldt sejlads. Måske er vi i gang med at udrydde grundlaget for os selv. Vi forbruger ressourcerne som om de var uudtømmelige og på en måde, som fører til forurening og misvækst. Havene stiger. Polerne smelter. Men vi fortsætter titanic - som om intet er sket. Hvis vi ikke kan flyve til den anden side af kloden pga. vulkanaske, forsømmer vi ikke en chance for

at beklage os og kræve erstatning. Men uden at tænke så meget over, at vore børn måske aldrig kommer ud at flyve – fordi de fossile brændsler er sluppet op. Og vi ikke har fundet et alternativ. Homo faber råder på bekostning af naturen og fremtidens generationer.

Hvem skal redde os? Ja det skal blandt andet kunsten og homo ludens. Vi skal bruge vores forestillingskraft; vores evne til at drømme og gøre os billeder af det, der ikke er, til at skabe en ny verden. En verden, hvor vi er ydmyge over for den natur, vi deler åndedræt med; hvor vi bruger de mange forskellige kulturers ressourcer til at skabe nye løsninger; hvor det kvindelige får samme plads som det mandlige.

Det er det, Marit Benthe Norheim er i gang med! Benthe bygger bro mellem homo ludens og homo faber. Lifeboats kræver et stykke gedigent ingeniørarbejde for at lykkes. Din styrke Benthe er netop, at du ikke bare går over i den anden grøft og alene står på det legende og det kvindelige. Du viser os, at vi har brug for naturvidenskaben; for ingeniører og for "det mandlige". I bådene er der batteridrevne motorer – som skal lades op med vedvarende energi. Det tror jeg faktisk ikke er forsøgt før. Så ud over, at Lifeboats er et spændende kunstnerisk projekt – er det også et teknisk udviklingsprojekt, som kan hjælpe os med at finde ud af, hvordan vi løser det problem, at vi ikke altid har brug for den vedvarende energi, f.eks. vindenergi, når den er der. Lifeboats bliver et demonstrationsprojekt, som viser at vi kan lagre den vedvarende energi i store batterier – og dermed bruge den, når der er behov for energi. Dermed ligger projektet i god forlængelse af et stort energiprojekt, vi er i gang med på Designskolen Kolding. Projektet hedder E-trans og drejer sig om at få danskerne til at elske batteridrevne biler, altså el-biler. Det kræver gode funktionelle og tekniske løsninger, men også et nyt mindsæt. En ny måde at tænke på.

Jeg er sikker på, at projekt Life-boats vil bidrage til at ændre vores mindset, fordi det vil bringe vidt forskellige mennesker, kulturer og ideer sammen – i bådernes indre – og på kajen, hvor de lægger til.

Kære Benthe: Til lykke med endnu et meget flot projekt. Vi glæder os til at være med på rejsen. Og ikke mindst til lykke med fødselsdagen.